

Verkenkend natuuronderzoek aan de Kennemerstraatweg 12 tot en met 16 te Alkmaar

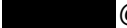
Een oriënterend onderzoek in het kader van
de wet- en regelgeving voor natuur

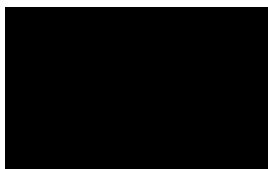
Verantwoording

Titel: Verkennend Natuuronderzoek Koekenbier
Alkmaar
Onderwerp: Een oriënterend onderzoek in het kader van
de wet- en regelgeving voor natuur
sweco.name
Projectnummer: 51009672
Klant: BPD
Referentienummer: NL22-648800269-18333
Versie: C1.0

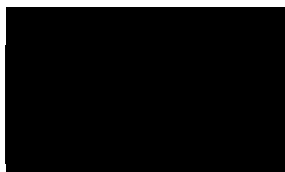
Datum: 03-03-2022

Auteur:
E-mailadres: @sweco.nl

Gecontroleerd door:
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door:
Paraaf vrijgegeven:

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Kader van het onderzoek	6
1.3 Ligging projectgebied	6
1.4 Voorgenomen plan	7
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	8
2.1 Toetsingskader	8
2.2 Inventarisatie	8
2.3 Analyse van de mogelijke effecten	9
2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten	10
3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming	11
3.1 Toetsingskader	11
3.1.1 Zorgplicht (artikel 1.11)	13
3.2 Methode	13
3.3 Voorkomende ecotopen	14
3.3.1 Vogels	15
3.4 Planten	16
3.5 Vleermuizen	16
3.5.1 Vaste rust en verblijfplaatsen	16
3.5.2 Foerageergebieden	17
3.5.3 Vliegroutes	18
3.6 Overige zoogdieren	18
3.7 Amfibieën en reptielen	19
3.8 Vissen	19
3.9 Ongewervelden	19
3.10 Zorgplicht	19
4 Natuurbeleidskaders	21
4.1 Toetsingskader	21
4.2 Natuurnetwerk Nederland	21
4.3 Gebieden buiten het NNN	23
4.3.1 Ganzenfoerageergebied	23
4.3.2 Habitat voor weidevogels	24
5 Conclusies	26
5.1 Wet natuurbescherming	26
5.1.1 Natura 2000-gebieden	26

5.1.2	Soortenbescherming	26
5.2	Natuurbeleidskaders.....	27
5.2.1	Natuurnetwerk Nederland	27
5.2.2	Ganzenfoerageergebied.....	27
5.2.3	Habitat voor weidevogels	27
	Referenties	28

Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Geen	Geen	Geen

Wet natuurbescherming: soortbescherming		Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Potentiele aanwezigheid gierzwaluw en huismus	Aanvullend onderzoek naar aanwezigheid gierzwaluw en huismus	Bij aanwezigheid dient een ontheffing te worden aangevraagd en zijn mitigerende maatregelen nodig.
	Algemene broedvogels	Mogelijk verstoring broedvogels	Werken buiten broedseizoen (15 maart – 15 augustus) of broedvogelcontrole bij werkzaamheden binnen het broedseizoen	Geen
Planten		Geen	Geen	Geen
Vleermuizen		Potentieel aanwezige verblijfplaatsen ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger	Aanvullend onderzoek verblijfplaatsen	Bij aanwezigheid dient een ontheffing te worden aangevraagd en zijn mitigerende maatregelen nodig.
Grondgebonden zoogdieren		Geen	Geen	Geen
Amfibieën en reptielen		Geen	Geen	Zorgplicht
Vissen		Geen	Geen	Zorgplicht
Ongewervelden		Geen	Geen	Zorgplicht

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Nee	N.v.t.
Habitat voor Weidevogels	Geen	Nee	N.v.t.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BPD is voornemens om de bebouwing aan de Kennemerstraatweg 12 tot en met 16 te slopen. Het projectgebied omvat de bebouwing van het voormalig restaurant Koekenbier en twee aangesloten panden. Wanneer bij dergelijke ontwikkelingen beschermde plant- of diersoorten of beschermde gebieden in het geding kunnen zijn, dient te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Om inzichtelijk te maken of de kans bestaat dat dit het geval is bij het voorgenomen plan, is dit verkennend onderzoek uitgevoerd.

1.2 Kader van het onderzoek

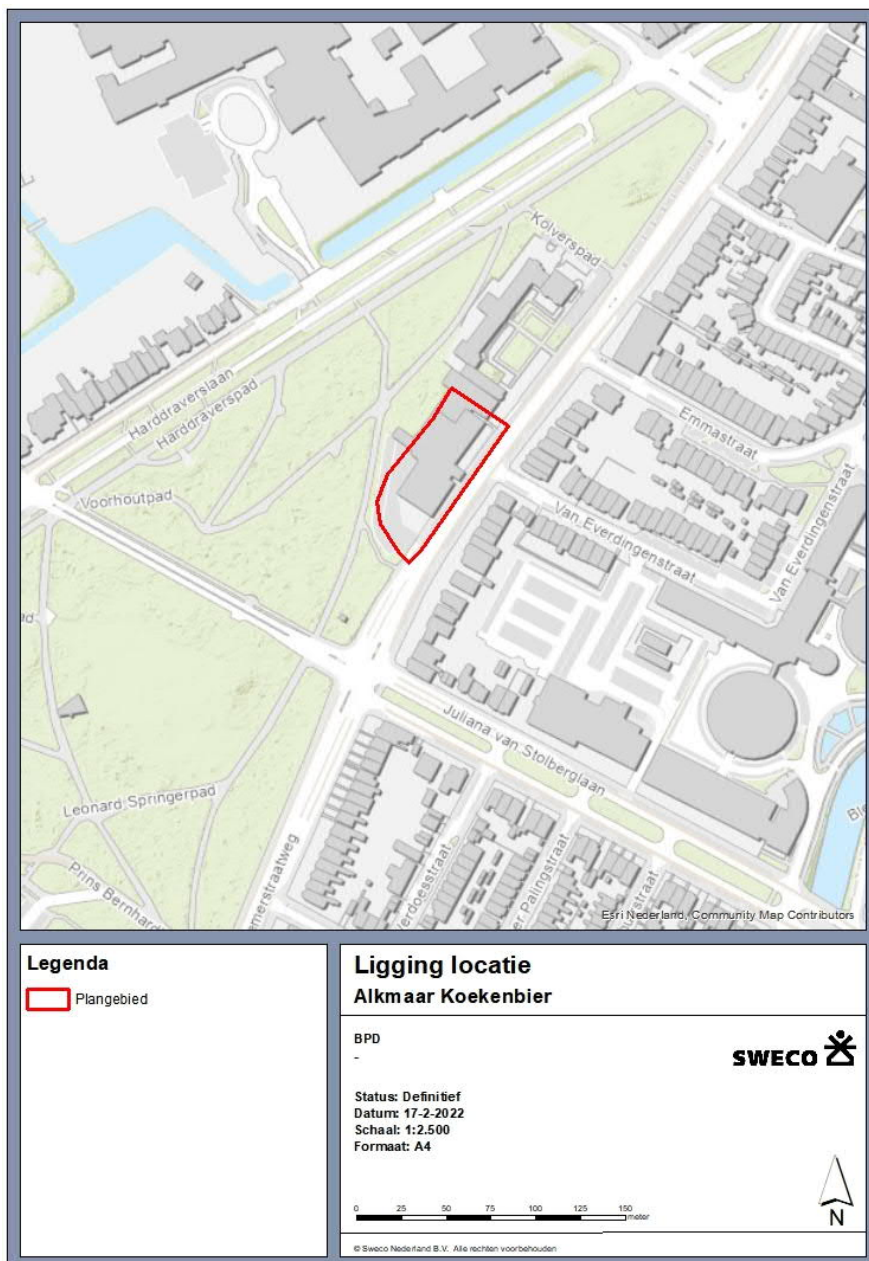
Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soorten;
 - Houtopstanden.
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Gebieden buiten het NNN zoals ganzenfoerageergebied en habitat voor weidevogels.
- Gemeentelijk beleid.

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.3 Ligging projectgebied

Het projectgebied bevindt zich in Alkmaar, in de provincie Noord-Holland en ligt aan de Kennemerstraatweg. Aan de noordkant grenst het gebied aan overige bebouwing. In het oosten aan de Kennemerstraatweg en in het zuiden en het westen grenst het gebied aan het stadspark/bos 'De Hout'. Onderstaand figuur geeft de globale ligging van het projectgebied weer (Figuur 1).

Figuur 1. Ligging projectgebied (rood omlijnd).

1.4 Voorgenomen plan

BPD is, als grondeigenaar van het gebied, voornemens om het de huidige bebouwing te slopen. Op dit moment zijn er nog geen plannen met betrekking tot verdere ontwikkeling bekend.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

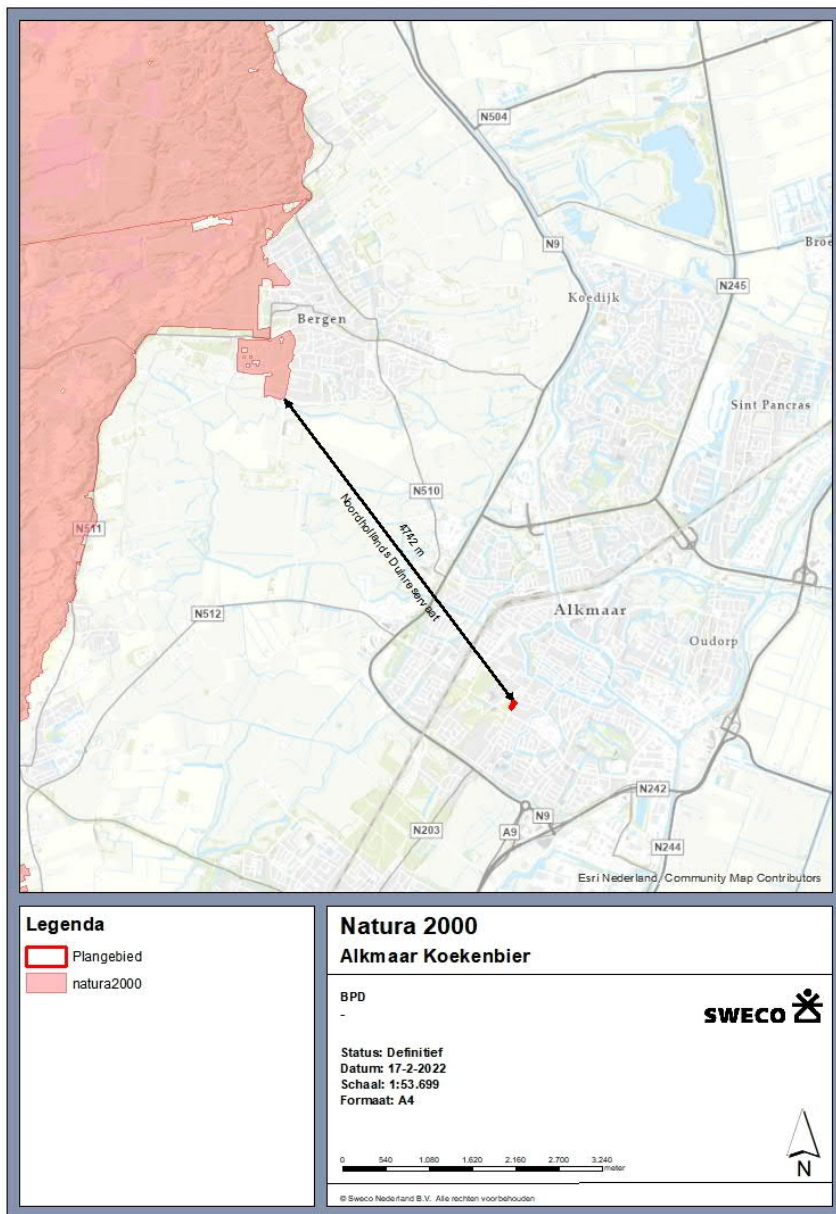
Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudings-doelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudings-doelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien een ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project een dwingende reden van groot openbaar belang kent, er geen alternatieven zijn met minder grote effecten op Natura 2000-gebieden en compenserende maatregelen worden getroffen.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-kaart, zoals deze beschikbaar is via het Nationaal Georegister. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van 4,7 kilometer ten noordwesten van het projectgebied is gelegen. Dit betreft het Natura 2000-gebied 'Noordhollands Duinreservaat' (Figuur 3). Dit gebied kent stikstofgevoelige habitattypen in de vorm van vochtige duinvalleien (H2190) en blauwgraslanden (H6410).

Figuur 2. Ligging projectgebied (rood omcirkeld) t.o.v. het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Noordhollands Duinreservaat' ligt op een afstand van circa 4,7 kilometer van het projectgebied. Licht, trillingen en geluid kunnen tot enkele honderden meters ver reiken. Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring en dergelijke zijn dan ook – gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden – op voorhand uit te sluiten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal mogelijk materieel ingezet worden dat gepaard kan gaan met stikstofemissie. Stikstofemissie kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in het Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen.

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. De vrijstelling geldt alleen voor tijdelijke stikstofemissies en niet voor structurele stikstofemissies in de gebruiksfase van het bouwwerk of werk, als gevolg van bijvoorbeeld bewoning, gebruik van een gebouw, of verkeer dat over een weg rijdt.

2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten

Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld¹. Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen. Voor provincie Noord-Holland geldt de reguliere landelijke lijst. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Dit zijn soorten zoals de pimpelmees, boerenzwaluw en blauwe reiger (categorie 5 broedvogels).

Voor andere beschermde soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van deze wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of verband houden met onder meer het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, drinkwaterleidingen en infiltratiekanalen ten behoeve van drinkwaterproductie, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer. Met artikel 4.9 van de omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven (Omgevingsverordening NH2020 (2020)). De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen toeziet, worden genoemd in tabel 1.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten in Noord-Holland (Provincie Noord-Holland 2019)

Zoogdieren	Vos
Aardmuis	Woelrat
Bosmuis	
Dwergmuis	<i>Amfibieën</i>
Dwergspitsmuis	Bruine kikker
Egel	Gewone pad
Gewone bosspitsmuis	Kleine watersalamander
Haas	Meerkikker
Huisspitsmuis	
Ondergrondse woelmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is altijd van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

3.1.1 Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het projectgebied. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF): periode 2016-2021.
- NDFF Verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl>).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het projectgebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 18 januari 2021 en is uitgevoerd door een ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen) en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het projectgebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

De bebouwing en het naastgelegen parkeerterrein van het voormalig restaurant 'Koekenbier' is gelegen ten zuiden van het centrum van Alkmaar. De locatie is gelegen langs de Kennemerstraatweg en grenst in het westen en zuiden aan het stadsbos 'De Hout'. Hier staan enkele hoge bomen begroeid met klimop. Op het terrein is naast enkele sierbeplanting bestaande uit Japanse vingerplant en broodboom, geen beplanting aanwezig. De huidige bebouwing is vervallen en heeft een rommelige uitstraling (Figuur 3).

Figuur 3. Impressie projectgebied.

3.3.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het projectgebied de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen; boerenwaluw, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar en sperwer. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen (grote) nesten waargenomen in de bomen rondom het projectgebied.

De bebouwing is door de kieren in de muur en de gescheurde dakpannen geschikt voor gebouwbewonende soorten zoals de gierzwaluw en de huismus. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden om de aan- dan wel afwezigheid van deze soorten aan te tonen.

Het aanvullend onderzoek naar de huismus bestaat uit 2 inventarisatiemomenten in de periode 1 april tot en met 15 mei met een tussenperiode van 10 dagen.

Het aanvullend onderzoek naar de gierzwaluw bestaat uit minimaal 3 inventarisatiemomenten tussen 15 mei en 15 juli met 10 dagen tussen de bezoeken, waarvan 1 inventarisatie plaats dient te vinden tussen 20 juni en 7 juli.

Figuur 4. Impressie projectgebied.

Overige broedvogels

Het projectgebied is geschikt voor algemene vogelsoorten, zoals de merel en houtduif. Deze soorten kunnen de bomen langs de bebouwing gebruiken om te broeden. Nesten van inheemse vogelsoorten zijn beschermd gedurende de broedperiode (ca. half maart – half augustus). In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gegeven omdat bepaalde vogelsoorten (zoals bijvoorbeeld de bosuil of houtduif) juist vroeg of erg laat in het jaar kunnen broeden. Broedende vogels zijn volgens de Wet natuurbescherming echter altijd beschermd.

Wij raden aan om de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus) plaats te laten vinden, zodat broedende vogels geen verstoring zullen ervaren. Indien de werkzaamheden wel binnen het broedseizoen plaats zullen vinden, dient het projectgebied en directe omgeving (binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Figuur 5. Geschikt habitat broedvogels (achterzijde bebouwing, grenzend aan het projectgebied).

3.4 Planten

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2016-2021). Evenmin bestaan er binnen het projectgebied geschikte groeiplaatsen voor deze soorten. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende projectgebied is geen sprake van een dergelijk habitat. Beschermde planten worden op basis van habitatseisen niet verwacht. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende vleermuissoorten in en/of in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, grootoorvleermuis en laatvlieger.

3.5.1 Vaste rust en verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn wat hun keuze voor vaste rust- en verblijfplaatsen betreft, globaal in te delen in twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen (Dietz et al. 2011).

Boombewonende soorten

Soorten zoals de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis maken gebruik van holtes en spleten in bomen als verblijfplaats en worden soms ook achter loshangend schors waargenomen. De bomen langs het projectgebied zijn gecontroleerd op holtes etc. In de bomen langs het projectgebied zijn geen kieren, scheuren, barsten of holtes aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

Gebouwbewonende soorten

Andere soorten zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger worden uitsluitend in gebouwen aangetroffen. Hier bevinden de verblijfplaatsen zich voornamelijk op zolders, onder dakpannen, in spouwmuuren en achter houten betimmering. De bebouwing is vanwege de aanwezigheid van kapotte en/of niet goed aansluitende dakpannen, open stootvoegen en kieren onder de betimmering potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 6. Potentiële verblijfplaatsen (rood omcirkeld) voor vleermuizen

De bebouwing is potentieel geschikt als winter-, zomer-, kraam- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en laatvlieger. Door de sloopwerkzaamheden kunnen mogelijk vleermuizen verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen vernield worden (overtreding Wet natuurbescherming artikel 3.5, lid 2 en lid 4). Om de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aan te tonen, is aanvullend onderzoek nodig. Volgens dit onderzoek, wat plaats zal vinden op basis van het vleermuisprotocol 2021, zijn 7 bezoeken nodig in de periode tussen 15 april en 1 oktober. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek is mogelijk is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

3.5.2 Foerageergebieden

Vleermuizen jagen in zeer uiteenlopende biotopen; hoog boven in de lucht, boven open water, langs heggen en lanen, maar ook in dichte vegetatie. Voorbeelden van foerageergebieden zijn bossen, parken, tuinen, plassen, sloten en half open of open grasland. Vleermuizen jagen bij voorkeur op beschutte plekken waar insecten makkelijk te vangen zijn.

De plaats waar vleermuizen jagen is soort specifiek. Zo jaagt de gewone dwergvleermuis voornamelijk tussen boomkruinen, kleine open plekken en rondom lantaarnpalen en jaagt de laatvlieger liever in open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen (BIJ12, 2017).

Het projectgebied, en dan voornamelijk de parkeerplaats, is niet erg geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De parkeerplaats is beschermd door de omliggende bomen, maar wordt erg verlicht door de aanwezige lantaarnpalen aan de Kennemerstraatweg. Er zijn in de nabije omgeving, zoals in het naastgelegen park, zeer geschikte foerageergebieden aanwezig waar bomen beschutting kunnen bieden en waar geen sprake is van verstoring door verlichting. Het projectgebied is daarom geen onderdeel van essentieel foerageergebied. Aanvullend onderzoek naar foerageergebieden is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Het is nodig om tijdens de aanlegfase en gebruiksfase het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen in deze zone. Dit kan gedaan worden door tijdens de werkzaamheden in de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen in deze zone. Er kan worden gewerkt met een amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45. Daarnaast kan er gewerkt worden met armaturen die het licht goed richten en die een scherpe bundel om onnodige verstrooiing tegen te gaan, met name ledlampen zijn dan geschikt (BIJ12, 2017).

3.5.3 Vliegroutes

De foerageergebieden van vleermuizen kunnen op kilometers afstand van de verblijfplaats liggen. Vleermuizen maken gebruik van vaste vliegroutes tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Als een vleermuis op zo'n vliegroute plekken tegenkomt waar veel insecten zijn, zal deze de route tevens gebruikt worden om te jagen. De meeste vliegroutes liggen langs lijnvormige landschapselementen zoals lanen, heggen, bomenrijen en watergangen.

Lijnvormige elementen zijn niet aanwezig binnen het projectgebied of in de directe omgeving van het projectgebied.. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.6 Overige zoogdieren

De gegevens van de NDFF (2016-2021) toont waarnemingen van de bunzing in de omgeving van het projectgebied. De bunzing is een beschermde soort. De bunzing is een donkerbruine marterachtige met witte flanken. De bunzing komt voor in verschillende landschapstypen, maar heeft de voorkeur naar kleinschalig landschap in de buurt van water met voldoende schuilmogelijkheden. Dit kunnen droge sloten zijn in weidegebieden, maar ook houtwallen, heggen en bosranden. De bunzing kan zich verschuilen in oude hopen van konijnen en vossen, maar ook in houtstappels, takkenhopen, steenhopen en holle bomen. In de winter verblijft de bunzing op warmere locaties zoals onder hooibalen bij boerderijen (Zoogdierverseniging, 2021). De aanwezigheid van de bunzing binnen het projectgebied kan worden uitgesloten omdat deze soort voorkomt in landelijk gebied en niet in stedelijk gebied.

Het projectgebied is, door de ligging naast het stadspark, geschikt voor de egel (algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten)). Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten. Zonder deze melding geldt de vrijstelling niet en is een ontheffing nodig.

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

3.7 Amfibieën en reptielen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat er geen beschermde amfibieën en reptielen binnen of in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen. Deze worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens niet binnen het projectgebied verwacht. De gewone pad zou in het stadsbos kunnen voorkomen. Dit is een vrijgestelde soort die tevens digitaal gemeld moet worden.

3.8 Vissen

Er is geen water binnen het projectgebied aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen kan op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.9 Ongewervelden

Volgens gegevens van de NDFF komen de in en in de omgeving van het projectgebied geen beschermde ongewervelden voor. Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitattypen die voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen of hebben specifieke waardplanten nodig. In het projectgebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het projectgebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.10 Zorgplicht

De zorgplicht geldt voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Een manier om aan de zorgplicht te voldoen is om de werkzaamheden vanaf één kant rustig op te starten zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Tevens wordt aangeraden om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten. De Egel dient te worden gemeld.

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

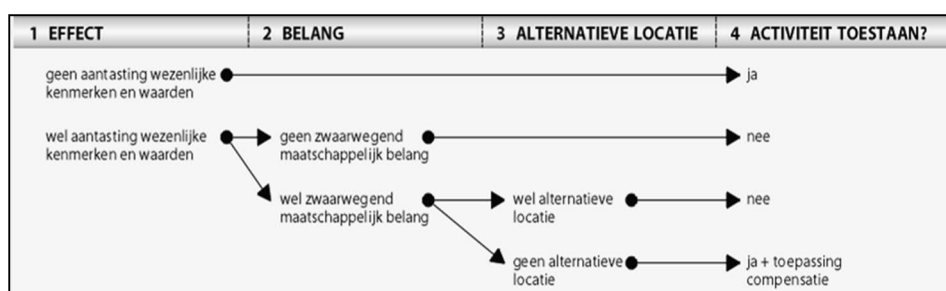
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Gebieden buiten het NNN (zoals habitat voor weidevogels).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in Artikel 6.43 van de Omgevingsverordening NH2020 (Provincie Noord-Holland, 2020).

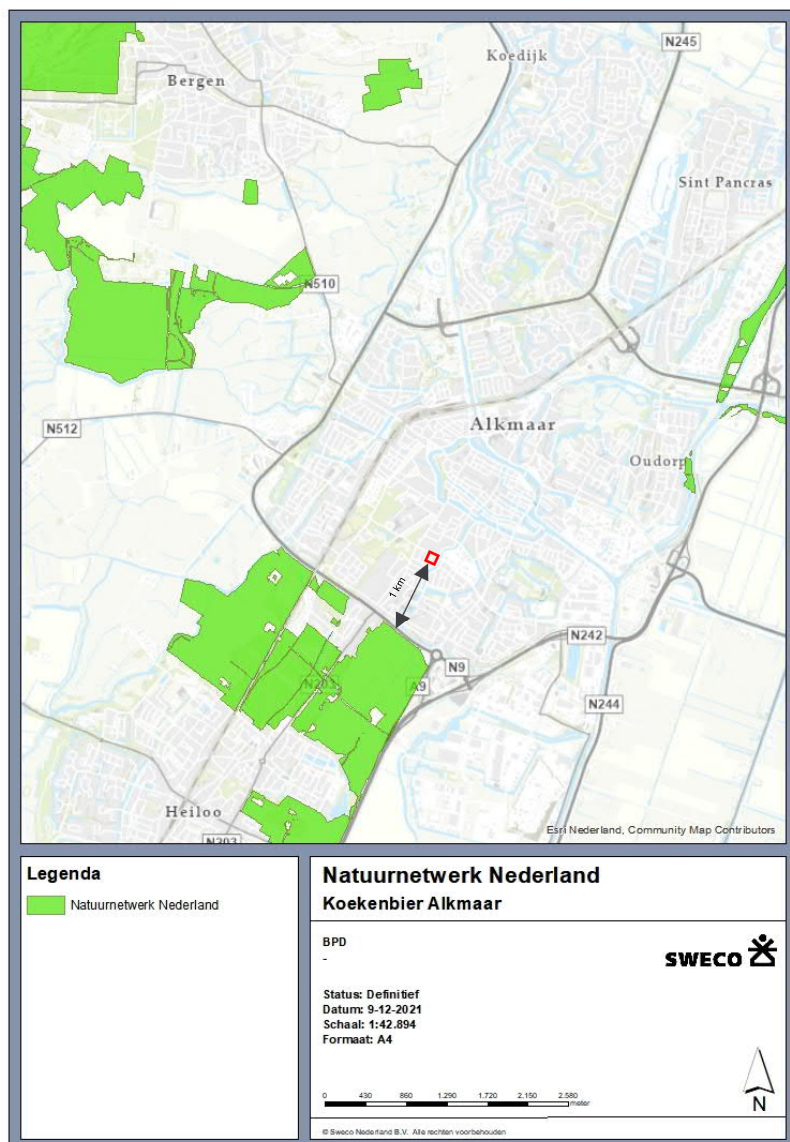
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”, figuur 6. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het projectgebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het projectgebied.

Figuur 7. Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van NNN-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het projectgebied niet binnen het NNN gelegen is (Figuur 9). Het dichtstbijzijnde NNN gebied ligt op een afstand van circa 1 kilometer van het projectgebied.

Figuur 8. Ligging projectgebied t.o.v. NNN-gebieden (aangegeven in groen).

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen in een NNN-gebied. Effecten op NNN-gebieden zijn, gelet op de ligging buiten een NNN-gebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen project uitgesloten. Omdat het hier geen bestemmingswijziging betreft, is het uitvoeren van een nee, tenzij-toets niet noodzakelijk.

4.3 Gebieden buiten het NNN

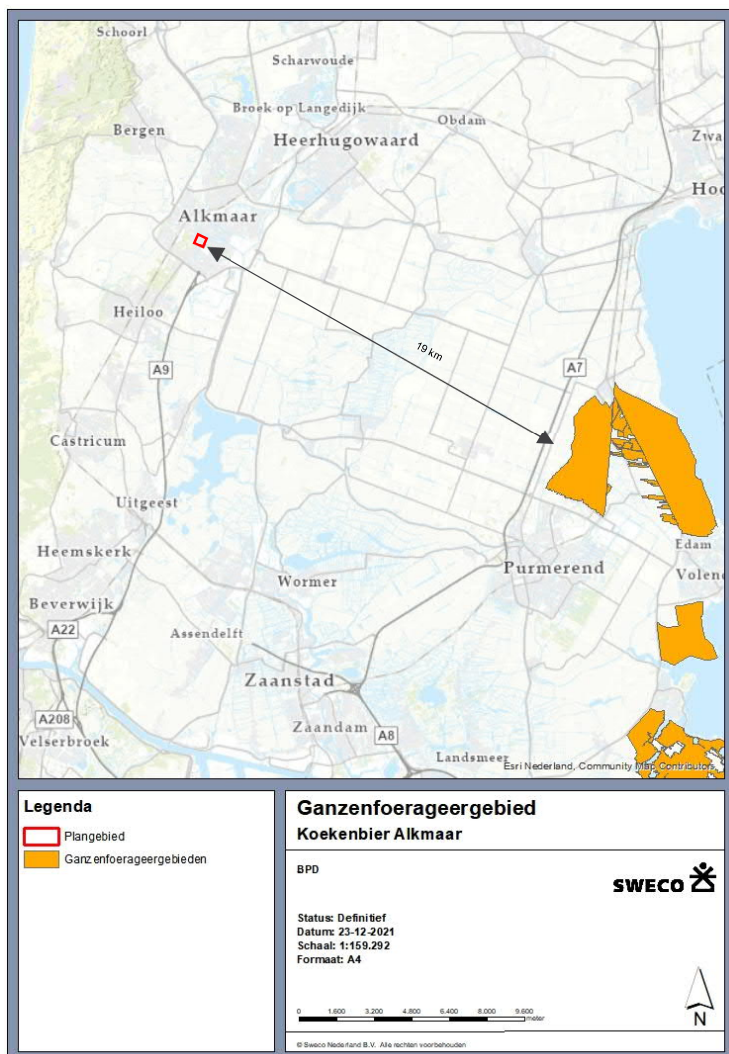
4.3.1 Ganzenfoerageergebied

Toetsingskader

Ganzenfoerageergebieden worden via de Omgevingsverordening beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op het ganzenfoerageergebieden zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbare alternatief aanwezig of en een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het ganzenfoerageergebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied 'Polder Zeevang' bevindt zich op een afstand van circa 19 km ten zuidoosten van het projectgebied.

Figuur 9. Ligging projectgebied t.o.v. ganzenfoerageergebied

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen in een ganzenfoerageergebied. Effecten op ganzenfoerageergebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een het ganzenfoerageergebied en uitsluiting door externe werking, voor de sloopwerkzaamheden worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.2 Habitat voor weidevogels

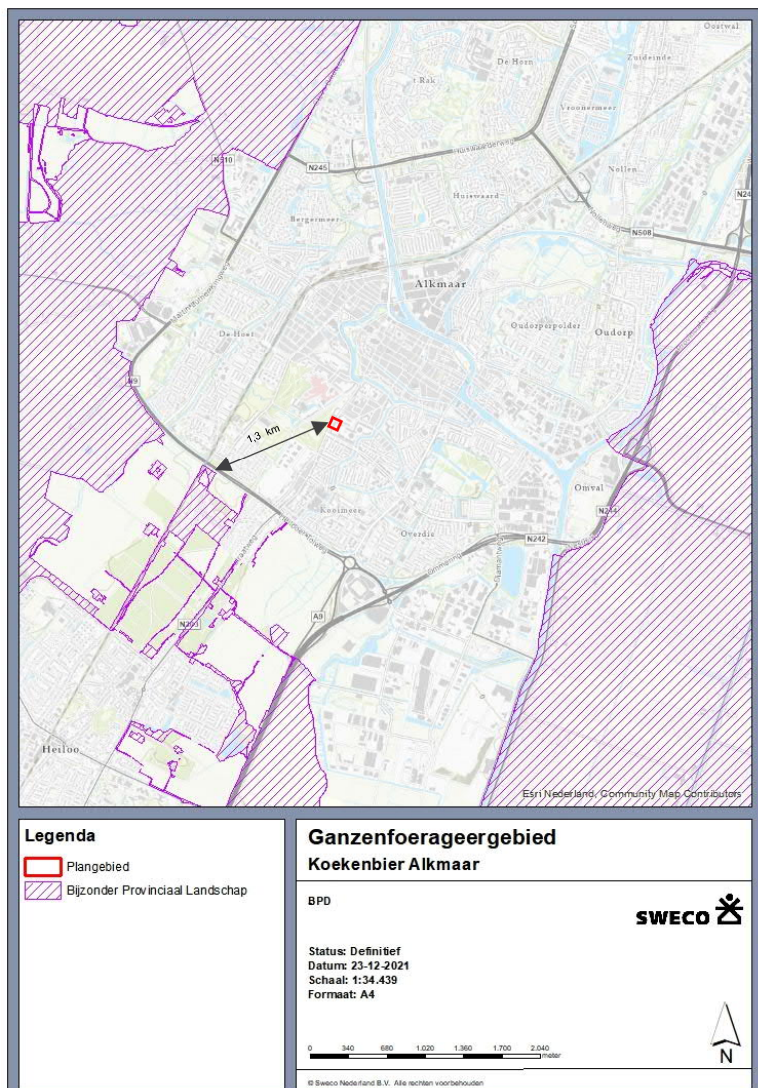
Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van gebieden buiten het NNN (Bijzonder Provinciaal Landschap) is geregeld via het bestemmingsplan. Habitat voor weidevogels is een van de mogelijke kernkwaliteiten van het BPL. Binnen de provincie Noord-Holland is de bescherming van deze gebieden vastgelegd in Artikel 6.46 van de Omgevingsverordening NH2020 (2020).

Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg brengen op het habitat voor weidevogels zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en/of een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van een gebied behorend tot een habitat voor weidevogels is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Het dichtstbijzijnde habitat voor weidevogels, onderdeel van Bijzonder Provinciaal Landschap is op 1,3 km afstand van het projectgebied gelegen.

Figuur 10. Ligging projectgebied t.o.v. Bijzonder Provinciaal Landschap met kernkwaliteit 'habitat voor weidevogels'.

Analyse en toetsing effecten

Het projectgebied is niet gelegen binnen een gebied behorend tot een habitat voor weidevogels (Bijzonder Provinciaal Landschap). Zodoende kunnen effecten op een habitat voor weidevogels voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt op 4,7 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht.

5.1.2 Soortenbescherming

Er zijn mogelijk verschillende beschermde soorten aanwezig in het projectgebied. Negatieve effecten op vogels, vleermuizen en kleine marter als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vogels

Door de aanwezigheid van bomen aan de randen van het plangebied is deze geschikt voor algemene broedvogels. Er wordt aangeraden om de werkzaamheden plaats te laten vinden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus). Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient de projectlocatie en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecheckt te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringsafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

De bebouwing is door de kieren in de muur en de gescheurde dakpannen geschikt voor gebouwbewonende soorten zoals de gierzwaluw en de huismus. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden om de aan- dan wel afwezigheid van deze soorten aan te tonen. Het aanvullend onderzoek naar de huismus bestaat uit 2 inventarisatiemomenten in de periode 1 april tot en met 15 mei met een tussenperiode van 10 dagen. Het aanvullend onderzoek naar de gierzwaluw bestaat uit minimaal 3 inventarisatiemomenten tussen 15 mei en 15 juli met 10 dagen tussen de bezoeken, waarvan 1 inventarisatie plaats dient te vinden tussen 20 juni en 7 juli.

Vleermuizen

De bebouwing is potentieel geschikt als winter-, zomer-, kraam- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en laatvlieger. Door de sloopwerkzaamheden kunnen mogelijk vleermuizen verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen vernield worden (overtreding Wet natuurbescherming artikel 3.5, lid 2 en lid 4). Om de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aan te tonen, is aanvullend onderzoek nodig. Volgens dit onderzoek, wat plaats zal vinden op basis van het vleermuisprotocol 2021, zijn 7 bezoeken nodig in de periode tussen 15 april en 1 oktober. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek is mogelijk is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Vrijgestelde soorten

Het gehele projectgebied is geschikt voor algemeen voorkomende soorten zoals de egel en de gewone pad. Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

Zorgplicht

Ten slotte geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermden) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.2 Ganzenfoerageergebied

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op ganzenfoerageergebied. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.3 Habitat voor weidevogels

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op habitat voor weidevogels. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

Referenties

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill. 2011. Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Uitgevers BV Utrecht - Zoogdierverseniging Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. *Natura 2000*. Ingezien van www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland 16 februari 2022.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.

Provincie Noord-Holland (2020) Omgevingsverordening NH2020.13 november 2020. Ingezien op 16 februari 2022.

Zoogdierverseniging (2021) . Ingezien van www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten op 16 februari 2022.

